

Вищий навчальний заклад «НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ»

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методологія та організація наукових досліджень і академічна доброчесність

ОП «ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ»

Код	Назва	Тип	Рівень вищої освіти	Рік, коли пропонується вивчення	Семестр	Кількість кредитів	Вид підсумкового контролю
ОЗП-2	Методологія та організація наукових досліджень і академічна доброчесність	Обов'язкова навчальна дисципліна загальної підготовки	Другий (магістерський)	2	3	6	Екзамен

Мова навчання: українська.

Форми здобуття освіти: денна, заочна

Види навчальних занять: лекція, семінарське заняття, консультація.

Методи навчання: словесний, пояснювально-демонстраційний, метод проблемного викладання, репродуктивний та інші відповідно до навчальних занять.

Оцінювання: поточне, підсумкове.

Метою викладання навчальної дисципліни: оволодіння здобувачами методології дослідження економічних явищ та процесів, в тому числі на різних рівнях їх прояву та у різних галузях застосування; здобуття знань про етапи і напрями наукового дослідження, його мету і завдання; виховання у здобувачів фундаментальних цінностей академічної доброчесності.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК1.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК3.	Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
ЗК4.	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК9.	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК1.	Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.
СК7.	Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.
СК8.	Здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 1	Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.
ПРН 2	Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології наукового

	пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
ПРН 3	Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.
ПРН 7	Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності
ПРН 13	Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.

Засоби діагностики успішності навчання: теоретичні питання, практичні завдання, питання для опитування під час практичних завдань, індивідуальні питання, питання для поточного контролю, тести, задачі, питання для підсумкового контролю.

Зміст курсу: Наука та її методологія. Наука як соціальний інститут, її структура. Фундаментальні та прикладні науки. Специфіка науково-дослідної діяльності. Наукове знання. Цілі та функції науки, її категоріально-понятійний апарат. Наукова ідея, гіпотеза, судження, закон, концепція. Теорія, як найбільш розвинена форма узагальнення і систематизації знань. Методологія науки та її структура. Основні різновиди наукової методології. Принципи наукового дослідження. Співвідношення методології і теорії. Методологія економічних досліджень. Особливості методології дослідження економічних явищ та процесів, в тому числі на різних рівнях їх прояву та у різних галузях застосування. Процес наукового дослідження і методика його проведення. Структура та різновиди наукового дослідження. Основні етапи і напрями наукового дослідження, його мета і завдання. Формування проблеми наукового дослідження, побудова його програми. Теоретична та емпірична база дослідження, визначення стану досліджуваного об'єкта. Методика дослідження. Опис об'єкта дослідження, доведення та аргументація вибраного в ньому предмета дослідження. Наукове доведення та аргументація вибраної проблеми дослідження. Висновки і рекомендації за наслідками дослідження, впровадження їх результатів у практичну діяльність. Поняття якості наукового дослідження, правові основи його регуляції. Наукова новизна. Об'єкт і предмет дослідження. Сутність об'єкта і предмета дослідження, їх співвідношення. Діалектика предмета і метода дослідження. Класифікація об'єктів наукового пізнання. Сучасна економіка як предмет наукового дослідження. Предмет дослідження конкретно-економічних наук: зміст та особливості його пізнання. Співвідношення та взаємозв'язок загального і конкретного в дослідженні предмета економічних наук, їх відповідне відображення в методології дослідження. Класифікація методів наукових досліджень, їх обґрунтування. Змістовна характеристика діалектичного методу, об'єктивна та ідеалістична діалектика. Діалектична та формальна логіка. Роль наукового метода в дослідженні. Рівні метода економічного дослідження. Методи теоретичного дослідження: абстрагування, аналіз і синтез, індукція і дедукція, якісний і кількісний аналіз, системний аналіз і системний підхід. Методи емпіричних досліджень: спостереження, вимірювання, класифікація, вибірковий та опитувальний методи, тестування та аналіз документів. Наукове дослідження. Інформаційні аспекти наукового дослідження. Наукова інформація, її характеристика та види. Робота над літературними джерелами. Збирання матеріалу, його аналіз і обробка. Аналіз та інтерпретація наукових даних. Математичне забезпечення наукового дослідження. Наукові дискусії. Організація науково-дослідної роботи. Вибір, обґрунтування і затвердження теми наукового дослідження. Планування науково-дослідної роботи. Презентація результатів наукових досліджень. Наукові семінари, конференції та інші форми комунікації. Специфіка науково-дослідної роботи студентів, її основні результати. Кваліфікаційна робота як наукове дослідження. Вимоги до змісту і форми кваліфікаційних робіт. Принципи та фундаментальні цінності академічної доброчесності. Правові аспекти академічної доброчесності. Плагіат. Запобігання академічному плагіату. Академічна доброчесність в умовах дистанційного навчання.

Методи навчання на лекціях: вербальний метод (лекція, дискусія тощо); методи візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій та інші); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);

Методи навчання на семінарських заняттях: вербальний метод (дискусія, співбесіда тощо); метод візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій та інші); робота з навчально-методичною літературою (рецензування, підготовка реферату, есе, доповіді тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); пошуковий метод.

Методи оцінювання: для поточного контролю у вигляді усного та письмового опитування, фронтального опитування, тестування, написання есе (рефератів), наукових статей, анотацій, тез, виконання індивідуальних та групових проектів, творчих завдань, тощо; для підсумкового контролю проведення екзамену (усна та/або письмова відповідь, тестування, написання анотацій, тощо.).

Засоби діагностики результатів навчання. Поточний контроль може передбачати застосування широкого спектру форм та методів оцінювання знань, що проводиться за кожною темою. Підсумковий контроль передбачає проведення екзамену.

Порядок оцінювання результатів навчання:

Оцінювання здійснюється за 100 бальною шкалою.

Поточний контроль та самостійна робота = 60 балів.

Підсумковий контроль = 40 балів.

Рекомендована література:

1. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23.12.1993 № 3792- XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12#Text>
2. Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених: кол. моногр. / за заг. ред. Н.Г. Сорокіної, А.Є. Артюхова, І.О. Дегтярьової. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2017. 169 с.
3. Борисенко В.Д. Організація наукових досліджень в Україні: навч. посіб. / В. Д. Борисенко, С. А. Устенко ; Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. Миколаїв : МНУ, 2016. 258 с.
4. Важинський С.Е. Методика та організація наукових досліджень: навч. посіб. / С. Е. Важинський, Т. І. Щербак; Сум. держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка, Держ. служба України з надзвичайн. ситуацій, Нац. ун-т цивіл. захисту України. Суми : Вид-во СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2016. 257 с.
5. Важинський С.Е., Щербак Т.І. Методика та організація наукових досліджень: навчальний посібник. – Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2016. –260 с.
6. Власенко Л., Ладанюк А., Кишенько В. Методологія наукових досліджень : навч.посібник. – К.: Ліра –К, 2018. - 352 с.
7. Дітковська Л. А., Буяшенко В. В., Оніцик Ю. В. Академічні студії: навчально-методичний посібник. Київ : Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2019. 36 с.
8. Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності. Упорядники матеріалів: В. Бахрушин, Є. Ніколаєв. 2019. Електронне видання. Режим доступу: https://drive.google.com/file/d/1IJtjefmfqO1uNCn4p9cT5g6_58h0Cxx9/view
9. Методологія наукових досліджень : підручник / О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань. – Харків : Право, 2019. – 368 с
10. Навчально-методичний посібник з навчальної дисципліни «Організація та методологія наукових досліджень» для аспірантів (здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії) / уклад.: Данильян О. Г., Дзьобань О. П. – Харків: Право, 2023. – 31 с. https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/SENMK/p_OMND-2023.pdf

Викладач: Єрохін Сергій Аркадійович, доктор економічних наук, професор, кафедра фінансів, обліку та фундаментальних економічних дисциплін.

Гарант освітньої програми:

Штулер Ірина Юрївна,

доктор економічних наук, професор

професор кафедри фінансів, обліку та фундаментальних економічних дисциплін